

II. Başkanlar Danışma Kurulu Toplandı

2 Mayıs 1998 tarihinde yapılan toplantıya 32 oda başkanı katıldı.

Toplantıdan önce tüm odalara eczane giderlerini belirlemeye yönelik bir anket formu ve Avrupa'da ilaç fiyatlarının ve eczacı karlılığının belirlenmesini gösteren bir kitapçık gönderildi.

Tutanaklardan özetler;

Mehmet Domaç (TEB Gen.Bşk.)

İlaç fiyat kararnamesi hakkında yayınlanan tebliğde, % 5 civarına düşürülmesi düşünülen satış iskontolarının, uyarılarımız ve uğraşlarımız sonucu, aynı şekilde kaldığını gördük.

Bakanlığa iletilen eczacı karlılığının artması talepleri, ilaç firmalarının istemleriyle çakıştı. 27 Şubat'taki toplantıda söylediğimiz gibi, Bakanlık da tarafları toplayarak kararnameyi gözden geçirmek amacıyla bir toplantı düzenlemeye karar verdi.

Kamuoyuna yansıyan bilgiler, ilaç fiyatlarının serbest bırakılacağı, bunun tartışmaya açılacağı yönündedir. Anayasanın 56 ncı maddesi, 1262 sayılı yasanın 7 nci maddesi ve 3359 sayılı yasanın 2 nci maddesi, Sağlık Bakanlığı'nı ilaç fiyatlarını denetlemek ve ilaç fiyatlarını yürütmekten sorumlu kılmıştır. Bunlar kalkmadıkça yasal olarak ilaç fiyatlarının serbestisinden bahsedilemez.

İlaç üretimini elinde tutan uluslararası firmaların dünya ülkeleri üzerindeki baskı ve denetimleri oldukça etkin. Çok yakın bir zamanda OECD ülkeleri arasında imzalanması düşünülen çok taraflı yatırım anlaşmasının (ÇTYA) da yeni bir baskı unsuru olacağı gözden kaçmamalı. Bu anlaşma, dünyada 560 sivil toplum örgütü tarafından reddediliyor ve çoğu ülke, ulusal devleti ve demokrasiyi yok edeceği için bu anlaşmaya karşı çıkıyor. Ülkemizde birkaç gazete dışında henüz bir tepki gözüküyor. Parlamentodan da bir ses yok.

İlaç fiyatının artışı, ilacın talebini azaltmıyor, çünkü ilacın tüketim kararını veren hekim. Hekim, ilacın fiyatından çok kalitesine yönelerek kararını veriyor.

II. Başkanlar Danışma Kurulu İlaç Fiyat Kararnamesinin Değişikliği Tartışmalarında Türk Eczacıları Birliği'nin tavrını belirlemek amacıyla toplandı.

Ülkemizde ilacın % 79'u reçeteli olarak sosyal güvenlik kurumlarınca karşılanıyor. İlaç endüstrisinde rekabette hekimler öncelikli yer alıyorlar. Jenerik ilaçlar henüz Türkiye'de gerçekleşmiş değil. Jenerik ilaçlar arasında rekabet söz konusu olduğunda, reklam ve promosyonun artacağı bir gerçek.

İlaç fiyatlarının artmasının en önemli unsurları;

- Ülkemizin dışa bağımlı olması, etken maddeyi sürekli ithal etmesi,
- Türkiye'de ilaç firmalarının pazar güçlerinin çok yüksek olması ve firmaların, pazarda fiyatlarını çok yüksek bazda belirlemeleri,
- Pazarın oligopol yapıda olması ve çok sayıda tekel ilaç olmasıdır.

İlacın, pazarın ve ülkenin yapısı nedeniyle ilaç fiyatlarının serbest bırakılmasını olanaklı görmüyoruz.

İlaç fiyatlarının denetim altında olması, reklam ve promosyon harcamalarının aşırılıktan uzak, kabul edilebilir boyutlarda olması, yeni ilaçlarda belli bir sınırlarda tutulması, eski ilaçlarda yapılmaması gerekliliği, yıllardır dile getirdiğimiz konular.

Fiyat denetim mekanizmalarını, firmaların normal karlılığını yürütebilecekleri boyutta tutmak gerekiyor, aksi halde

Türkiye'de yeni yatırım ve yeni teknoloji oluşmuyor, firmalar yatırım yapmak yerine ithal yoluna gidiyor.

Fiyat başvurusuna temel olan ham maddenin bugünkü kararnameye göre, fiyat ve miktar denetimi yok. Oysa Sağlık Bakanlığı'nın ilaç etken maddelerinin dünya fiyatlarını araştırması büyük boyutlardaki farklılıkları ve denetimin gerekliliğini ortaya çıkaracaktır.

Bizim yıllardır savunduğumuz, politikamız olan jenerik ilacın üretimi önünde engeller var. Türkiye'de üretimin yerli ürünlere kaydırılması gerekir.

Kararname ile ilgili tavrımızı ve eczacı karlılığını belirleyecek bir tartışmayı yapmak üzere buradayız. Bu konuda oda başkanlarımızın görüşlerini almak istiyoruz.

Mustafa Sezen (İzmir)

Türkiye'de ilaç sektörü yeni bir yapılanmaya gidiyor. Sanayi ve dağıtım kesimleri hızlı bir değişimin içerisinde. Eczanelerin de, bu değişimin ışığında, çağın gereklerine uygun olarak yerini belirlemesi ve kabul ettirmesi gerekiyor.

İlaç fiyatlarının serbest bırakılması yaklaşımı, ülkemiz adına, insan sağlığı ve toplum sağlığı adına kaygı verici bir olaydır.

Hepimiz biliyoruz ki, yabancı firmalar, Türkiye'de esas karlarını hammadde üzerinden elde ediyorlar. Bu nedenle orijin firmanın hammadde dünya pazar fiyatının, Sağlık Bakanlığı tarafından çok yakın izlenmesi gerekiyor.

İlaçta patentin 1999'da uygulanır hale gelmesiyle, Türkiye'de fason üretimden çok ithal ürün piyasaya çıkacaktır.

Bir mesleğin özgür, özgün olabilmesi için kendi yasal kuralları içerisinde karlılığının belli olması lazım. Bu mesleğin karlılık oranı sanayicinin keyfine, ekonomik koşullarına bağlı olmaz. Eczacı kar oranı sabit ve hak ettiği oranda olmalı ve bunun üzerine hiçbir şekilde artı iskonto verilmemeli, mal fazlası diye kayıt dışı bir olay bu sektörde ifade edilmemeli. Böylece sanayi de üretim fazlasını pazara sunma olanağını kullanamamış, verebileceği kadarını üretmeyi öğrenmiş olacaktır.

İlaçta KDV'nin sembolik oranlarda olması gerekir.

Ecz. Hatıf Hasgerbetçi (Kayseri)

Eczacı kar oranlarının Avrupa standartlarının çok altında olmasından dolayı kar marjlarının yükselmesini, haklı olarak istemekteyiz. İlaç firmalarının, vade, iskonto, mal fazlası vererek eczanelerin ayakta kalmalarını sağlamasını istemiyoruz.

1984 İlaç Fiyat Kararnamesinde olduğu gibi, ilacın fiyatlandırılması sistemi ile ilaçtan hak ettiği kazancı almayan eczacının yanı sıra, seçme hakkı olmayan, sağlığı için parasını mutlaka vermesi gereken vatandaşın hakkının da korunması söz konusudur.

İlaç fiyatlarının düzenlenmesinde TEB, TTB, Maliye Bakanlığı ve firma yetkililerinden oluşacak bir komisyonda ilacın gerçek fiyatını ve zam oranını belli kriterlere göre ayarlamak gerekir.

Ecz. Ertuğrul Güleç (Bursa)

Bölgemizde yaklaşık 300 eczanede, giderler ve gelirlerle ilgili, Merkez Heyeti'nden gelen çalışmayı ve eczacı kar oranını belirlemek üzere kendi geliştirdiğimiz bir çalışmayı gerçekleştirdik.

Bu çalışmalar, Türkiye'de ve bölgemizde ilaç dağıtım kanallarının, karlılığımızı artırıcı olanaklarından belli sayıdaki meslektaşlarımızın -% 13-15 arasında- yararlandığını, geri kalan % 80'e yakın meslektaşımızın yararlanmadığını ortaya çıkarmıştır.

Burada bir adaletsizlik vardır ve bu nedenle bir hareketlilik gündeme gelmektedir. Gününü kurtarmakla ilgili meslektaşlarımız, deontolojik kuralları çiğneyerek ticari hareketliliklere girmektedir. Bu önlenmeli, bu verilerden hareketle iskonto ve kar hadlerimiz belirlenmeli, bu oran tüm ilaçlarda aynı olmalı ve tüm meslektaşlarımız yararlanmalıdır. Türkiye'de eczacı kar oranı, dünya ortalamasının gerisindedir.

Eczanelerde ticari hareketlilikten çok, hizmet sunum kalitesini artırarak toplum sağlığına katkı verebiliriz.

Ecz. Nejat Çetin (Kocaeli)

İlaç fiyat karar namesini tartışırken patenti ve ilaç fiyatlarının serbest bırakılmasını da bu kapsam içinde değerlendirmek zorundayız. Toplumumuzda, son on beş yıldır pompalanan yeni dünya düzeni ve globalleşme söylemi, ilacı, eczacılığı ve halk sağlığını tehdit eder duruma gelmiştir.

Sanayinin tehditlerinin üzerimizden kalkması için kar oranımızın yükseltilecek mal fazlası, iskonto gibi yakışıksız uygulamaların eczacılık mesleğinin dışına taşınması gerekir.

İlaç fiyatlarının serbest bırakılması ya da patent uygulamasına geçilmesi

durumunda eczacı karlılığının da yükselmesi sermaye tarafından talep edilecektir. Çünkü sermaye kendi koşulları güçleşmediği sürece, kendinden sonraki zincirin sağlıklı devam etmesini isteyecektir.

Ülkenin koşulları, halkın alım gücü, ülkemizin sosyal güvenlik kurumlarının yapısı ve sorunları gözönüne alınarak ilaç fiyatlarının serbest bırakılmasına karşı çıkılmalıdır diye düşünüyoruz.

Türkiye'de dağıtım kanallarının karlılığı Avrupa standartlarını yakalamıştır. Eczacı kar oranında da bu standart yakalanmalıdır. KDV'yi de bu bazda değerlendirirsek, birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi ilaçta % 6 KDV oranı talep edilmelidir.

Kar oranlarımızın belirlenmesinde yerli ilaç sanayinin kalkındırılması gibi bir yaklaşım söz konusu olamaz.

Ulusal çıkarları korumak ve kollamak adına biz, ulusal ilaç sanayinin uluslararası ilaç tekelleriyle rekabet edebilmesi ve bu rekabet sonucunda oluşacak ilaç fiyatlarındaki ucuzlama ve kalite anlamında yerli ilaç sanayine destek olmak istiyorsak, desteğimizi patentin ertelenmesi konusunda vermeliyiz. İlaç fiyatlarındaki eczacının karlılığı üzerinden yerli ilaç sanayini korumak bizim görevimiz değildir.

Ecz. Cihan Dingç (Antalya)

Avrupa ülkelerinde yaygın olan dereceli kar oranı oldukça mantıklı. En azından ucuz ilacın yazılması, satılması için hem sanayiye, hem de eczacıya prim verilebilir. Bu dereceli kar oranları sanayinin üretiminde de geçerli olmalıdır. Böylece, sanayinin ithal ilaçtan ucuz ilaca doğru üretimde kayma göstereceğine inanıyorum.

Avrupa ülkelerinde KDV oranları reçeteli ve reçetesiz ilaçlarda değişik. Aynı oranları burada da savunabiliriz. KDV'nin kaldırılması, belge düzenini takip açısından hiçbir zaman mümkün olmuyor, bunu kademeli olarak, reçeteli ilaçlarda % 5 civarında düşünebiliriz.

Ecz.Esin Çamlıoğlu (Eskişehir)

İlaç sanayi ecza-
cıya farklı hastane
eczanelerine farklı fi-
yatta ilaç satmakta, bu
farklılıklar büyük bo-
yutlarda olmaktadır. Mesleki açıdan çok
büyük tehlike arz eden hastane ecza-
nelerinin ilaç satışı yeniden değerlendirilmelidir.

Ülkemizde, dünyanın en düşük
düzeylerinde seyreden eczacı kar
hadlerinin arttırılması, ithal ilaçlarda da
alış koşullarının diğer ürünlerdeki gibi
olması gerekir.

İlaç fiyatlarının serbest bırakılması
kesinlikle kabul edilememeli, KDV
oranı, reçeteyle satılan ve sosyal güven-
lik kuruluşlarının karşıladığı ve devlete
fatura edilen ilaçlarda azaltılmalı, ger-
çekten pahalı olan ve raporla verilen
ilaçlarda ise tamamen kaldırılmalıdır.

Ecz.Bülent Artun (Hatay)

Haksız rekabetin
önlenmesi için ilaçları
tüm eczacıların aynı
şartlarla temin ede-
bilmesi çok önemlidir.

Eczacı kar marjının ve vadelerin
sabit olması ve sanayicinin eline bırakıl-
maması gerekir.

İlaç ruhsatlandırma ve fiyat komis-
yonlarında Türk Eczacıları Birliği mut-
laka temsil edilmelidir.

İlaç keyfi olarak kullanılan bir ürün
değil, kullanılması mecburi, onsuz olun-
maz bir üründür. Bu yüzden, ilaçta KDV
kaldırılmıyorsa bile, asgari düzeye çe-
kilmesi gerekir.

Ecz.Mehmet Ongan (Trabzon)

İlaç fiyatlarının,
hiçbir koşulda devlet
denetiminden çıkma-
masını savunuyoruz.

Uluslararası sermaye, patente geçiş
sürecinde ilaç fiyatlarının serbest bırakıl-
masını sağlarsa, eczacı kar oranının da

artmasına karşı çıkmayacaktır. Ancak,
eczanelere verilecek olan bu sus payı
patent yasasıyla birlikte çeşitli yöntem-
lerle bizden geri alınacak, devlet artan
ilaç fiyatları karşısında ödemelerde zor-
lanacak ve eczacılar ekonomik dar-
boğaza sürüklenecektir.

İnsan sağlığını ikinci plana atıp asıl
hedefleri olan satış ve pazar paylarını
arttırmak için eczacıyı devre dışı bırak-
maya çalışacaklardır.

Eczacıların KDV indirimi, katılım
payı almama ve yüksek iskontolarla bir-
likte, ceplerine girmesi gereken 25 tril-
yonu teptiklerini bilerek, eczacı karının
arttırılmasını bir daha düşünmemiz
lazım. Bence, mevcut iskontoların yeni-
den düzenlenmesi yeterli olur. İskonto ve
mal fazlalarının kaldırılıp, kar mar-
jımızın sabit rakamla belirlenmesini biz
de destekliyoruz.

Ecz.Alnur Kalemcı (Denizli)

Eczacı üreticinin
iki dudağı arasından
çıkacak % 10 artılara
artık izin vermemeli
eczacının fiks bir karı

olmalı ve bunu bilmelidir.

Mal fazlası olayına karşı çıkarak
uygulamada geçerli olmayan bir kural
koymuş oluruz. Piyasa ekonomik siste-
mini değiştiremediğimiz sürece, dilek-
lerimiz burada kalmaktan öteye gitmez.

Ecz.Erkan Önsel (İstanbul)

İlaç fiyat karar-
namesinde 1984'te
yer alan ve ilaç fiyat
serbestisini ortaya ko-
yan anlayışa karşı
çıkarak, yani ilaç fi-
yatları serbest bırakılmaz anlayışının

altını yeniden ve daha kuvvetli bir şe-
kilde çizmek lazım.

Türkiye'de ilaç hammaddelerinin
girişi ve fiyatlandırılındaki oyunları
ortaya çıkarmak için TEB'in de içinde
yer alacağı özerk ve bilimsel ilaç fiyat-
landırma komisyonunu önermek gerekir.

İlacın KDV'si olmaz. Çünkü devlet

anayasasında, yurttaşının sağlığını koru-
mak ve finanse etmekle kendisini
görevlendirmiş. İlaçta KDV'nin kaldırıl-
masını, KDV'siz satış fiyatından eczacı
karını savunmak, bunun dışındaki bütün
iskonto talepleri ve mal fazlalarını red-
detmek lazım. Meslek deontolojisi ve
etik anlayışımız bunu gerektiriyor.

Ecz.Mustafa Gür (Zonguldak)

Eczacı kar oran-
larının arttırılmasın-
dan daha önemli bir
konu, ülkemizde uy-
gulan muhasebe sis-

temidir. Enflasyonun bu kadar yüksek
olduğu ülkede, hem eczanelerin tama-
mında sermaye erozyonu olacak, hem de
eczacılar her yörede vergi rekortmenleri
listesine girecekler! Burada bir sistem
yanlılığı var. Eczaneler için enflasyonist
muhasebe sisteminin getirilmesi de
önemli bir konudur.

Sağlık Bakanlığı'nın özellikle ucuz
ilaç konusunda çok ciddi davranması,
eskiden olduğu gibi piyasada çok sık
taramalar yapıp, etken maddeleri araştır-
ması gerekir.

İlaç fiyatlarının serbest bırakılması
gündeme geldiğinde, devlet eczanelere
ilaç paralarını ödeyemediğini ileri sür-
erek, hasta katılım paylarını arttırma
yoluna gidecektir.

Biz yıllardır yerli ilaç sanayinin
daha iyi hale gelebilmesi, AR-GE'ye,
ihracata yönelik çalışmalar yapabilmesi
için, elimizden gelen çabayı gösterdik.
Ama ne yazık ki, yerli ilaç sanayi banka
kredi faizleri üzerinden bile kar etme
yoluna gitmiştir. Patent için bizler yıl-
lardır çaba gösteriyoruz. Yerli ilaç sek-
törü, patentin ertelenmesini ne kadar
destekledi?

Ecz.Tangut Çetin (Isparta)

İlaç fiyat karar-
namesinden önce ilaç
piyasasındaki karma-
şık yapının gideril-
mesini tartışmak ge-
reker. Biz bunu yapmakta çok geç kalmış
durumdayız.

Ne yazık ki bizim karımızı devlet değil firmalar belirliyor. Eczacı kar haddinin ne olması gerektiğini biz burada belirlemeliyiz.

Jenerik ilaç yazımı söz konusu olduğunda firmaların reklam ve promosyona daha fazla ağırlık vereceği söylendi. Benim artı bir endişem; bugün hekimlerin ilaç firmaları karşısındaki konumuna zaman içinde eczacılar olarak bizler düşer miyiz acaba?

Sağlık Bakanlığı'nın hammadde konusunda bir piyasa araştırmasını sürekli yapması ve bu araştırmanın içinde TEB'in de bulunması yararlı olacaktır. KDV oranı bazı ilaçlarda sıfır, vitamin vb. ilaçlarda sembolik bir rakamda olmalıdır diye düşünüyoruz.

Ecz. Tuğrul Tol
(İçel)

İlaç fiyatları ile ilgili söylenen yasal düzenlemeler dışında, 6643'ün 4'üncü maddesinin (e) bendinde bizzat meslek örgütümüzün ilaç fiyatlarına müdahale fonksiyonu var diye düşünüyorum. Bu madde ilk bakışta, prodüvi noktasında algılanmakta, oysa Türkiye'de bu yasalar çıktığında raftan verdiğimiz o spesyaliteler yoktu. TEB'in bu fonksiyonunun hukuki boyutunun araştırılmasında yarar olacaktır.

Eczacı kar haddini, eczacının var olan karının başkasına aktarımını engelleyerek, örneğin döner sermayedeki eczacı karının başkalarına geçişi veya resmi kurum ödemelerini daha yakına çekerek arttırmak mümkün.

KDV, vergi usul açısından devletin, bütün sektörleri halk yararına denetimi demektir. Devletçi, halkçı ve meslektaşlarının menfaatini savunan bir örgütün, yasanın bu fonksiyonu gözden kaçırmaması gerek. KDV'nin tümden kaldırılması bu açıdan yanlıştır, indirilmesi söz konusu olabilir.

Eczacı kar haddini halkın, devletin ve mesleğin ortak koşulu içinde değerlendirmekten yanayım. Kitlenin önüne eczacı kar haddi artırılmalı gibi bir sloganla gitmeyi kendime yediremiyorum.

Ecz. Olcağ Seles
(Ankara)

Yerli ve yabancı sermayeli ilaç şirketleri ile ilgili bugün söylediğimiz ne varsa Türkiye'deki çağdaş eczacılık hareketi 1976'dan beri aynı şeyleri söylemiştir.

En pahalı ilaç bulunamayan ilaçtır. Bir ülkede ilaç bulunamıyorsa, bu ilacın kar haddinden bahsetmek mümkün değildir.

Devlet, ilaç üretimi, dağıtımı ve tüketimi alanında kamu yararını gözeterek düzenleyici ve emredici bir görev almak zorundadır. Devletin bu alandan çekilmesi, sosyal devlet ilkesinden uzaklaşma ya da bu ilkeyle çelişen bir durum ortaya çıkaracaktır.

1928 yılında çıkarılan Tıbbi ve İspençiyari Müstahzarlar Yasası ve bu yasayı değiştiren 4348 sayılı yasanın değişik 7'nci maddesi, ilaç fiyatlarının belirlenmesi konusunda Sağlık Bakanlığı'na yetki vermiştir ve hükümetlerin çıkaracağı kararnamelerle "düzenlenmesi" gereğini getirmiştir. Hükümet bu düzenlemeyi "serbest bırakarak" da, "belli bir kural getirerek" de yapabilir, yasa da böylesi bir boşluk var.

İşte bu anlamda hükümetlerin kendisini çok fazla bağımsız hissetmemesi için meslek örgütlerine çok büyük görev düşüyor. Bu nedenle bugüne kadar meslek örgütü yönetimlerinde görev almış olan tüm meslektaşlarımızı bir kez daha kutlamak istiyorum.

Serbest bırakma esprisini veteriner ilaçlarda yaşadık. Beşeri ilaç kanalında çalışan kişiler ilaçta serbest fiyat uygulaması gelirse, veteriner ilaçlarda olduğu gibi bir ucuzlamanın söz konusu olacağını iddia ediyorlar. Burada şunu göz ardı edemeyiz; veteriner ilaçlarda alıcı kişidir, halktır. Alım gücü yoksa, bu ilaçları almamaktadır. Ama ülkemizde beşeri ilaçlarda tek ve en büyük alıcı devlettir. O nedenle devlet, kendi ödeyeceği ilacın fiyatını asla serbest bırakmamalı ve mutlaka denetlemelidir.

Bugün Türkiye ekonomisi iki sorun-

la iç içe; biri enflasyon, diğeri de üretim modeli konusundaki tercihtir.

Enflasyonist gidişin bir türlü engellenememesi ilaç sektörünü de inanılmaz bir şekilde etkilemektedir. Türkiye'de 1923'te tercih edilen ithal ikameci sanayicilik modeli ile, ithal kalemlerine yüksek gümrük duvarları konmuş, yasaklar getirilmiş, üreticilere ucuz kredi temin edilmiş ve böylece korumacılık sağlanmış.

1954 yılında çıkarılan Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası ile Türkiye bu tercihten vazgeçmiş. İthalatın serbest bırakılması, gümrük uygulamalarının yapılmaması, liberasyonlarla, yabancı sermayeye yatırım kolaylıkları sağlanmış. İlaç sektörünün doğası gereği, diğer sanayi kollarından farklı bir yeri olması gerçeği, politikalara yön veren kişilerce gözardı edilmiş.

80'li yıllara gelindiğinde ise, "ihracata yönelik sanayileşme" modeli tercih edilmiş. Bu modelin özünü; "Eğer dışarıda daha ucuz ise onu alın" diyen bir temel felsefe oluşturuyor ve ihracat hayali kurmamızda baş etken olan bir diğer felsefe ile besleniyor. Türkiye'nin bir basamak olarak kullanılarak, komşu müslüman ülkelere ihracat yapılabileceği, özellikle çok uluslu şirketler tarafından işlenen ve o dönemin hükümetlerince de uygun görülen felsefe, Türkiye'yi büyük bir açmaza sokmuştur. Türkiye'deki yerli ilaç sektörü, bu hedefi gördükten sonra, üretimi arttırabilmek amacıyla inanılmaz yatırımlara girmiştir.

1983 sonrası GMP uygulamalarıyla başlatılan ve Türkiye'deki ilaç üretici sayısını 325'ten 114'e indiren bir felsefeyle, ilaç sektörü, üç beş milyon dolarlık yatırımlara girmiş ve ne yazık ki, bu hayali hedef, ihracat, bir türlü gerçekleştirilememiştir. Bunun sonucu olarak, iç piyasada biriken stoklar dışa açılmama nedeniyle, eczanelere, depolara ilaç pompalanması, iskontolar, vadeler, kar hadleri ile neticede bugünkü duruma gelinmiş, daha sonra katılım payları vb. her türlü olumsuzluğu doğurmuştur.

Türkiye'de ilaç sektörü üretim hammadde yönünden %99'a varan oranda dışa bağımlıdır. AR-GE çalışmaları yok

denecek boyutlardadır. Uzunca yıllar patent uygulaması olmasına karşın, Türkiye’de bir iki istisna dışında hiçbir formül geliştirilememiş, ilaç üreticileri patentteki bu uzun süreyi bir türlü değerlendirememiştir.

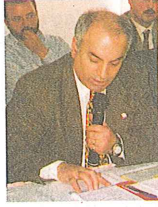
İlaç sektöründe akraba evlilikleri ile uluslarüstü konuma gelen dev tekellerin birleşmesi söz konusu. Bunun yanı sıra, uluslarüstü olmaya gayret gösteren, bireysel çabalarını sürdüren yabancı sermayeli kuruluşlar var. Yine yabancı sermayeli olup, fason üretim yapanlar var. Türkiye’ye ne teknoloji getiriyor ne bir istihdam olanağı yaratıyorlar. Türkiye’de mevcut yerli sermaye tarafından kurulmuş olan fabrikalarda üretimlerini yaptırıyorlar. Son dönemlerde moda olan, hiç bir üretim yapmadan, istihdam olanağı yaratmadan, bürolar kurarak ithalat yapan bir kesim var. Malların serbest dolaşımı ortaya çıktığı anda tahminlere göre Türkiye’ye bu bürolar aracılığıyla 25 bin civarında ilaç girecektir.

Ülke ekonomisine gerçekten katkıda bulunan, bu bağımlılığı en aza indirmeye çalışan, yatırımlarıyla bu ülkenin ilaçsız kalmamasına çalışan, istihdam olanakları yaratan yerli üreticilerin desteklenmesi kararının, bu toplantıdan çıkarılarak açıkça kamuoyuna duyurulmasından yanayız.

Var olan durumuyla yerli ilaç üreticilerini çok sıkıntılı günler beklemekte ve bir yok olmaya doğru hızla gidilmektedir. Bunun önüne geçemediğimiz süreç, yalnızca ilaç fiyat kararnameini tartışmaya açmak, çözüme katkı sağlayacaktır, ama sonuca ulaşacak nokta olarak gözükmemektedir. Yasamızın bize verdiği görevle bu yok olmanın mutlak suretle hükümetlere aktarılmasını meslek örgütü olarak yerine getirmek zorundayız.

Tek ve en büyük alıcısı devlet olan ilaç konusunun tüm yönleriyle ele alınması, ulusal bir ilaç politikasının saptanması, sorunun çözüme kavuşmasına katkı sağlayacaktır diye umut etmekteyiz.

39 Eczacı Odamızın mevcut örgütlenme modeliyle böylesi bir çalışmayı Türkiye’de başlatacak güçte olduğumuza inanıyorum.

Ecz. Mehmet Erol Mahmutoglu (Sivas)

Yerli ilaç firmaları konusundaki iyi niyetli açıklamalara pek katı-

lamıyorum.

Yerli ilaç firmalarımız, düzenin de çarpıklığından yararlanarak, çok uluslu ilaç tekellerinin gönüllü yedek lastiği görevini yapmaları, ileriye görememeleri sonucu, bugüne dek Türk halkını dışarıya sömürmelerinin cezalarını çekiyorlar. Aracı komprador burjuvazinin ilaç konusunda geldiği nokta ibret verici olmuştur.

Ecz. Erdoğan Çolak (Adana)

Ekonomik ve siyasi tutarsızlık Türkiye’nin bozulan istikrar süreci, her türlü deontolojinin bozulmasının yegane unsuru oluyor. Bugün para, her türlü anlayışın üzerinde ve belirleyici tek unsur oldu.

Mesleğimiz büyük bir erozyon yaşıyor, bunu sağlayan da yıllardır savunduğumuz, ama bir türlü gerçekleştiremediğimiz, ilacın bir standarda oturamamasıdır. Bu standardı fiyatta, pazarlamada, sunumda, promosyon ve reklamda oturtmak durumundayız.

Mal fazlası ve iskонтolar kaldırılmalı, kar hadleri artırılmalıdır. Ancak gelişen enflasyonist koşullarda eczacı kar hadlerinin arttırılması sorunu çözmeye yetecek midir?

İlaç fiyat kararnameisi içerisinde fiyatların oluşumunda mutlaka bir komisyon oluşmalı ve TEB bu komisyonda yer almalı, kararlar oybirliğiyle çıkmalı ve Sağlık Bakanlığı’nın onayına sunulmalıdır diye düşünüyoruz.

KDV kaldırılmalı ya da en az düzeye indirilmelidir.

Gündemimizi yıllardır işgal eden ilaçta patentle ilgili yapılan çalışmalar yoğunlaştırılmalı ve bu konuda siyasi partilerle görüşülerek destek sağlanmalıdır.

Ecz. Gönül Berker (Samsun)

İlaç, tercih esnekliği olmayan bir emtia olduğu için, ilaç fiyatlarının serbest bırakılması, bizler ve tüketici-

ciler açısından büyük bir sorun doğuracaktır.

Bugün bile ilaç hammaddeleri Türkiye’ye çok yüksek fiyatlarla sokulmaktadır.

Yapılacak en önemli çalışmalardan biri, hammadde veya ithal ilaç girdilerinin reel fiyatlarla olmasını sağlamaktır.

Eczacı kar hadlerinin arttırılması, bunun dışında tüm mal fazlalarının kalkmasını istiyoruz. Mal fazlası, eczaneler arasında adaletsizliğe ve deontoloji dışına çıkmaya neden olmaktadır.

İlaçta KDV’nin kalkmasını savunan odalardan biri olarak; reçeteli satılan tüm ilaçlarda KDV’nin kalkması, reçetesiz satılanlarda ise devam etmesini öneriyoruz.

Ecz. Mehmet Kaya (Diyarbakır)

Bence birinci ilkimiz, ilaç fiyatlarının serbest bırakılmasıyla ilgili kararın alınması ve Türk

Eczacıları Birliği’nin bunu çok ilkeli bir biçimde savunmasıdır.

İlaç fiyatlarının, içinde Sağlık Bakanlığı, TEB, TTB, İEİS gibi kuruluşların temsilcilerinin yer aldığı ekonomik ve tıbbi bir konsey oluşturularak, bu konseyde belirlenmesinin, ilaçla ilgili konularda bir düzenleme getireceğine inanıyorum.

İkinci ilke olarak da, eczacı kar oranları ile ilgili tartışmalarda iskонтodan geriye dönmeyecek şekilde bir pazarlığa girilmesinin son derece gerekli olduğunu düşünüyorum.

Kademeli karlılık olayının üzerinde durulması gereken bir konu olduğuna, savunulması gerektiğine inanıyorum.

**Ecz. İrfan
Karakullukçu
(Gaziantep)**

Bunca yıldır pek çok doğruyu savunan TEB, çoğunda sadece savunduğuyla kaldı, pek çoğu hayata geçmedi.

Kar oranının artırılması noktasında görüşümüz; eylemliliğimizi sürdürürken, biriken sorunlarımızı çözmek için de çok ivedi çabalarımız olmalı diye düşünüyoruz.

Standart satış, zamanında tahsilat, tüm eczanelerin eşit şartlarda ilaç temini gibi sorunların çözümü, bu ülkede ilaç savurganlığının ortadan kaldırılması için ciddi sorun olarak karşımıza dikiliveriyor.

İthal ilaçlar konusunda muhakkak tedbir alınmalı, bu kadar fazla ilaç girdisinin önüne geçilmeli, ithal ilaçlarda eczacının çok düşük olan kar haddi düzeltilmelidir.

**Ecz. Aygenur Özden
(Kastamonu)**

Sosyal güvenlik kuruluşlarının sağlık alanındaki yükü, bugün eczaneler tarafından karşılanmaktadır.

İlaç fiyatlarının belirlenmesi devletin denetimi altında olmalıdır. Mal fazlaları ve iskontolar kaldırılmalı, ilaç tüm eczanelerde aynı şartlarda alınıp, satılmalıdır.

KDV'nin hayati önemi haiz ilaçlarda düşürülmesini, diğer gruplarda yükseltilmesini veya aynı oranda kalmasını talep ediyoruz.

İlaç sanayinin gelişmesi, dışa bağımlılığı azaltan görüşler çerçevesinde patent yasası yeniden ele alınmalıdır. İlaç pazar payında büyük yer tutan ithal ilaçlarda kar marjının diğer ilaçlarla aynı seviyeye getirilmesi gerek. Promosyon giderleri ilaçlara yansıtılmamalı ve dünya pazarındaki fiyatlar araştırılarak belli bir standart üzerinden hammadde alımı yapılmalıdır.

**Ecz. Tefik Sağlam
(Denizli)**

Karlılık oranımızdaki artışı sanayicinin imalatından mı alacağız yoksa ilaç fiyatlarının üzerine mi ilave edeceğiz? Sanayici karlılığını bize aktarmayacağına göre, ilaç fiyatlarının zamlanması yönünde bir çaba içine girerek ilkemiz olan ucuz ilaçtan uzaklaşıp halka ulaşmanın zorluğunu yaşayacağımızı düşünüyorum.

Kaybettiğimiz veteriner ilaçları, medikal malzemeleri ve triyat gruplarını eczaneye almanın yollarını araştırmalıyız. Bunu niye kaybettik; ilaçtaki karlılık oranımızı bunlara yansıttığımız için, tüketici marketlere yöneldi. Maliye Bakanlığı ile bir çalışma yapsak, bu tip ilaçlar dışındaki karlılık oranımızı daha aşağılara çekerek, eczane cirolarımızı yükselterek kendimizin ayakta kalmasını çaba sarf etsek nasıl olur?

**Ecz. Betül
Bilgetekin
(TEB Gen.Sek.)**

İlaçta patentin ertelenmesini niye istediğimiz afişimizde yazıyor; "İlacın bulunabilir, alınabilir olması, ilaçta dışa bağımlılığın önlenmesi, yerli ilaç sanayinin yok olmaması, sosyal güvenlik kurumlarının hizmetlerini sürdürebilmesi" için. Nedenlerden biri, yerli ilaç sanayinin yok olmaması. 6643 sayılı yasamız "Yerli müstahzarların revacını temin edecek tedbirleri almak" diyerek TEB'e bunu görev olarak vermiş.

Globalleşmenin Türkiye'ye getireceklerini yıllardır söylüyoruz, ancak şimdi yaşamaya başlıyoruz. Gelecekte çok daha acı bir tabloyu yaşamamak için TEB ve eczacı odaları, yerli ilaç sanayini koruyacak önlemleri önermelidir. Sermayeyi güçlendirmek çabasında değiliz, ama yerli ilaç sanayini ayakta tutacak, gelecekte Türkiye'nin dışa bağımlı olmasını engelleyecek tedbirlerin alınmasını istemek zorundayız.

**Ecz. Mehmet
Domaç
(TEB Gen.Bşk.)**

Biz birilerini desteklemek anlamında politika oluşturmuyoruz. Üretimi olmayan ülkeler itihale gider ve sömürge olurlar. Biz sömürgeleşmek yani İtalya'nın, Yunanistan'ın durumuna düşmek istemiyorsak, Türkiye'de üretimi desteklemek durumundayız. Bunun argümanları olan fiyat, patent, OTC ve AR-GE'yi yerli yerine oturtmamız gerekir.

Şu anda yerli ilaç sektörünün patent konusunda hazırladığı bir rapor var, bu raporu TBMM'de grubu bulunan siyasi partilere ulaştırmış durumdadır. Bizim kadar olmasa da bize yakın oranda Türkiye'ye patentin gelmesinin ertelenmesini istiyorlar. Etkinlikleri az olduğu için, onların sesi de az çıkıyor. En azından bizim yaptığımız kampanya ve kendi raporlarının arkasındalar.

Türkiye'de ilaçla ilgili her ekonomik kuralı iskontoyu, ilaçta karlılığı, reklamı, araştırma geliştirme yapılmasını, ilaç fiyat kararname belirliyor. Dünya'da AR-GE yapan her kurum ve kuruluşu devletler destekliyor. Bu ekonomik destek şeklinde direkt olabiliyor ya da dolaylı olabiliyor. Kararname ile AR-GE'nin desteklenmesi, dolaylı bir destek olacaktır. Bu destek AR-GE'ye bir fon ayrılması ile olanaklı olur, bunun dışında olmaz.

II. Başkanlar Danışma Kurulu toplantısı, oda başkanlarının bölgesel sorunlara ilişkin konuşmalarıyla sürdü. TEB Genel Sekreteri Betül Bilgetekin bu bölümde dile getirilen sorunlara ilişkin açıklamalarda bulundu. TEB Genel Başkanı Mehmet Domaç'ın Merkez Heyeti'nin yürüttüğü projeler konusundaki bilgilendirmesi ve odalardan beklentilerini dile getiren konuşması ile Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı sona erdi.